

שיחת השבוע

יש חדש

■ שבת למען הגמ"ח

בשבט זה, שבה קוראים בתורה את הציווי להלוות כספים לנזקקים, נהוג לחזק את מוסדות הגמ"ח בקהילה. הרבי מליובאוויטש קרא שכל קהילה ובית כנסת יפעילו קרן גמ"ח בעבור בני הקהילה, שבה יוכלו לקבל הלוואות בלי ריבית בעת הצורך. מצווה גדולה לתרום לקרן הגמ"ח, או להפקיד בה פיקדונות, שימשו להלוואות.

■ אוצר הניגונים ה

אמן הנגינה החסידי ר' אלעזר ולנר מגיש את אוצר הניגונים חב"ד חלק חמישי, במלל ותווים. בכרך זה נכללו ניגונים עתיקים וחדשים שלא נרשמו עד כה. טל' 052-3334706.

■ ערכת 10 המכות

בהמשך ל'ערכת יציאת מצרים' הופיעה 'ערכת 10 המכות' לילדים, המובילה אותם שלב אחר שלב בסיפור הגאולה ממצרים, באמצעות דמויות מוחשיות למשחק, חפיסת קלפים מאוירת, ושיח חווייתי סביב שולחן הסדר. הזמנות באתר storytable. shop או בטל' 052-9256476.

עכשיו קל ופשוט להצטרף למעגל המפיצים

היכנסו לאתר chabadisrael.co.il, ותקבלו תמורת סכום סמלי את העלוים מידי שבוע ותוכלו להיות ממזכי הרבים.

זמני השבוע

ירושלים	תל-אביב	חיפה	באר-שבע	אילת	ניו-יורק
16:49	17:04	16:54	17:06	17:08	17:10
18:02	18:03	18:02	18:04	18:04	18:11

שבת ישראל, קדם והזמנים

להתגייס מנהיג יהודי KEDEM

PRODUCT OF USA

המודל: שלישי לפנות בוקר, שעה 3, 50 דקות ו-12 חלקים ראש חודש אדר: ביום השלישי וביום הרביעי

הציבור נחרד לנוכח הגילויים על המזימה לייבא לארץ מיליון לא-יהודים מרוסיה (וכביכול 'לגיר' אותם ב'גיר' המוני פיקטיבי), כמשקל נגד לעלייה של עדות המזרח, שהביאו איתם את החיבור למסורת ולשורשים. ההקלטות שפורסמו חשפו את מה שרבים וטובים ידעו, אולי בלי ההוכחה החיה, חסרת הבושה.

כך התגלה הקמפיין המתוחכם שהפעילו גורמים זרים בתוך הציבור החרדי, בניסיון לקרוע את החברה החרדית לגזרים. פתאום התברר מי עומד מאחורי מודעות רחוב ופאשקווילים שהופצו בחוצות, ומי הפעיל ומימן עוד ועוד פעולות שנעשו בעורמה ובהונאה.

אחד הכלים המדאיגים ביותר במערכה הזאת הוא הניצול הציני של מערכת המשפט, בניסיון לכפות סדר יום חדש דרך הרשות השופטת. עשרות עמותות, שעיקר מימונן בא מממשלות

נס הקיום היהודי. מול שבעים אויבים חזומים

זרות ומגורמים חיצוניים, הפכו את הגשת העתירות לבג"ץ לשיטה. הן עותרות נגד בנייה יהודית, נגד צעדים ביטחוניים, ובעיקר – נגד חוקים המבקשים לעגן את צביונה היהודי של המדינה. ובג"ץ עצמו, דלתו פתוחה לרווחה לפני כל הגורמים האלה.

כמיהה לאמת

העובדה שהמיליארדים הנשפכים על קמפיינים של הסתה ושינוי תודעה לא השיגו את יעדם – היא נס גלוי. הציבור היהודי ברובו נותר מחובר למסורת, והחיבור לשורשים מתחזק והולך. בתי הכנסת מלאים, חגי ישראל נחגגים בהתלהבות, וצעירים רבים מחפשים את הדרך בחזרה אל המקורות.

קשה להסביר זאת בדרך הטבע. זה נס אמיתי שכל המאמצים להנדסת תודעה נתקלים בחומה בצורה של אמונה. ככל שמנסים להחליש את הקשר ליהדות, לתורה ולמצוות, כך מתעוררת בקרב העם כמיהה עמוקה יותר לאמת ולמורשת היהודית הנצחית.

נס ההצלה מהמזימות הנסתרות

עולה ומתגלה עוד נס כביר – שעם ישראל מצליח לשמור על צביונו גם מול מאמצים מתוחכמים וממומנים היטב של גורמים זרים

שנתיים האחרונות כולנו רואים את הניסים הכבירים שחילצו אותנו מטבעת חנק שאיימה להשמידנו חלילה. רק במהלך המלחמה הקשה בציר הרשע גילינו את מלוא המזימות שזממו אויבינו, ואת המשאבים הבלתי-נתפסים שהשקיעו כדי להשיג את מטרם.

יד ה' ליוותה אותנו לכל אורך המלחמה, והנחילה לנו הצלחות אדירות, שהעולם כולו עמד משתאה מולן. הגבורה ומסירת הנפש של טובי בנינו פגשו את הניסים הגדולים של הקב"ה, ואין פלא שהשבים מהמלחמה מתגלים כמלאי אמונה ותעצומות נפש.

אבל יותר ויותר עולה ומתגלה עוד נס כביר – שעם ישראל מצליח לשמור על צביונו לא רק מול מזימות אויביו הגלויים, אלא גם מול מאמצים אדירים, מתוחכמים וממומנים היטב, של גורמים זרים. זו מערכה שקטה, עטופה במילים יפות של 'נאורות' ו'קידמה', אך מטרתה לנתק את המדינה היהודית משורשיה ולהפוך אותה ל'מדינת כל אזרחיה', נטולת נשמה יהודית.

קצה הקרחון

אנחנו רואים את קצה הקרחון בלבד של המימון הזר, המוזרם לעמותות ולארגונים, הפועלים לשינוי פניה של החברה. הללו חודרים למערכת המשפט, לאקדמיה, למוסדות החינוך, לכוחות הביטחון, ולמוקדי הכוח התקשורתיים.

מטרתם אחת – להחליש את הזהות היהודית, לכרסם בערכי המשפחה, לפגוע בקדושת השבת, ולהחליף את עולם הערכים היהודי בתפיסות עולם ליברליות-חילוניות. המשמעות היא הרס היסודות שהחזיקו אותנו כעם אחד לאורך אלפי שנות גלות.

כל עלוני חב"ד

התקשרות פרשה www.chabad.org • כל עלוני חב"ד • באתר חב"ד ישראל

לעומת זה, הפסוק "ועבדתם" ממוקד בשלילת עבודה זרה, בהמשך לקודמו "לא תשתתחו לאלהיהם ולא תעבדם".

ארץ מבורכת

הברכה "לא תהיה משכלה" איננה קשורה עם שלילת העבודה הזרה שבפסוק הקודם, גם משום שהבטחה גדולה כל כך קשורה, בפשטות, עם קיום כל התורה והמצוות ולא רק כשכר על הימנעות מעבודה זרה. לכן לא נאמר "אם תעבוד אותי" ברמיזה לפסוק הקודם אלא "תעשה רצוני" – את כללות רצון ה', בכל התורה.

וההבטחה מתקיימת בארץ ישראל דווקא, ללמדנו שכאשר בני ישראל ממלאים את רצון ה', ארץ ישראל כולה מתברכת. ואכן, ארץ ישראל מבורכת במעלות וסגולות מיוחדות, המודגשות במילים: "המקום אשר הכנתי" – המקום הנעלה שהקב"ה ייעד לבני ישראל. בה דווקא שורה ברכת "לא תהיה משכלה". אבל הברכה שנאמרה אחר כך, "את מספר ימין אמלא", בה לא נאמר 'בארץ', מפני שהיא קשורה ליהודי עצמו ולא לארץ ישראל, והיא חלה בכל מקום שבו יהודי נמצא.

(תורת מנחם תשד"מ, כרך ב, עמ' 992)

אמרת השבוע

כבוד הרב או צער האלמנה

לרבים ביישוב היהודי בירושלים לא היו תנורים בבתיהם. הנשים היו לשות את בצק הלחם, ומשרתו של האופה היה אוסף אותו מבתיהן אל המאפייה.

פעם אחת הכינה אלמנה ענייה את העיסה שלה והזמינה את משרתו של האופה לבוא ולקחת את הבצק למאפייה. המשרת התמהמה, והאישה חששה שהעיסה תתקלקל. היא הוציאה אותה לרחוב, בתקווה למצוא מישהו שיסכים לשאת את הבצק למאפייה.

בקצה הרחוב נראתה דמות מתקרבת. זה היה הראשון לציון רבי ניסים חיים משה מזרחי. האלמנה לא הכירה את הרב, ושאלה אותו אם יוכל לקחת את העיסה למאפייה.

כשראה האופה את הראשון לציון ובין תבניות הבצק – נחרד. הוא גער במשרתו על שהתמהמה, ובכך נגרם ביזיון לרב.

"אתה גוער במשרתך משום כבודי", אמר לו הרב, "אבל חמורה מזה היא מצוות 'פֶּלֶא אֱלֹמָנָה וְיָתוֹם לֹא תַעֲנוּן', ועליה עליך להקפיד".

הבטחה על תנאי

רש"י מוכרח לפרש כך, מפני שלא סביר לומר שההבטחה הגדולה "לא תהיה משכלה" באה בלי שום תמורה (והלוא רואים בפועל שיש תופעה של שכול, ה' ישמרנו). לכן יש לומר שיש תנאי בדבר – "אם תעשה רצוני".

ועדיין צריך להבין: א) אם הפסוק ממשיך את דברי הפסוק הקודם, מדוע לא נפתח בו 'החיבור, "ולא תהיה משכלה"? (ב) מדוע התנאי הוא "אם תעשה רצוני", ולא "אם תעבוד אותי" – המינוח שמופיע בפסוק הקודם – "ועבדתם"? (ג) מדוע הברכה על מניעת השכול חלה בארץ ישראל בלבד – "בארצך"?

לציית למלאך

ההסבר הוא שאכן, הפסוק "לא תהיה משכלה" איננו המשך הפסוק "ועבדתם את ה' אלוהיכם", ולכן לא נכתב בו 'החיבור, "ולא תהיה". מן ההכרח ללמוד שהפסוק "לא תהיה משכלה" בא בהמשך לפסוקים הפותחים את העניין כולו:

"הנה אנכי שלח מלאך לפניך לשמך בדרך ולהביאך אל המקום אשר הכנתי". והתורה ממשיכה: "השמך מפניו ושמע בקלו אל תמר בו, כי אם שמוע תשמע בקלו ועשית כל אשר אדבר".

עבד

בקיום התורה והמצווה; ועלידי עבודתנו זו, הרי "ובשביעית" – באלף השביעי, "יצא לחופשי חנם" – נשתחרר ונהיה חופשיים מכל ההעלמות וההסתרים השוררים כיום בעולם, ונזכה לגילויים הנעלים של העתיד לבוא.

(הרבי מליובאוויטש)

דלת ומזוזה

"והגישו אדוניו אל האלוקים והגישו אל הדלת או אל המזוזה ורצע אדוניו את אוזנו במרצע" (שמות כא, י). לפי שאחרי שפתחו לו פתח לצאת מעבודת לחירות, והוא בחר בטובות מדומות, ומניח את הדלת פתוחה ואינו רוצה לצאת לחופשי – ירצע בדלת; או אל המזוזה, שחקוקה עליה פרשת "ואהבת את ה' אלוהיך", והוא מחליף אהבת ה' באהבת האדון ואשתו השפחה.

(כלי יקר)

התקווה לחופש

שני הצדדים, הן בעל הבית הן העבד, חטאו, ומדוע מענישים את העבד לבדו? אלא המעביד, בעל הבית, טבעו לרדות, לשלוט ולהעביד. כך דרך העולם. התקווה היחידה לחופש היא שהעבד ימרוד בעבודתו. ואולם כשהעבד עצמו אומר "אהבתי את אדוני", ומרצונו מטיל עליו את העבודת – מי ילחם נגדה? לכן הוא נרצע.

(רבי שמעון שקופ)

שולחן שבת

מעובד על פי שיחותיו של הרבי מליובאוויטש

עריכוד: לוי שייקביץ

הברכה השמורה לארץ ישראל

בפרשתנו הקב"ה מבטיח: "לא תהיה משכלה ועקרה בארצה, את מספר ימין אמלא" (שמות כו, כג). את המילים "לא תהיה משכלה" רש"י מפרש: "אם תעשה רצוני". היינו, שההבטחה מותנית בקיום רצון ה'.

מנין לומד רש"י שההבטחה מותנית? לפי מפרשי רש"י יש לקרוא את הפסוק ברצף אחרי קודמו: "ועבדתם את ה' אלוהיכם, וברך את לחמך ואת מימך והסרת מן חלה מקרבך", כאילו נאמר "ולא תהיה משכלה".

מן המעיין

עבד לאדון אחר

"כי תקנה עבד עברי" (שמות כא, ב). הלוא הוא נעשה עבד רק אחרי הקניה, ומדוע קראו הכתוב 'עבד' עוד בטרם נקנה? יש כאן רמז לקונה, שיידע שהוא קונה עבד, עבד לאדון אחר, לאדון העולם.

(אלישיך)

לקנות את היצר

"כי תקנה עבד" – אותו יצר שפיתח אותך לעבור עבירות (עברי מלשון עבירה), עליך לקנותו לעבד, כך שתעבוד את ה' יתברך בשני יצריך, ביצר הטוב וביצר הרע כאחד.

(רבי מאיר מאפטה)

נקודה קטנה

ההבדל בין 'עברים' לעבדים' הוא הבדל דק מאוד – כאן ר' וכאן ד'. כמו הנקודה הקטנה המבדילה בין 'אחד' ל'אחר'. זו הנקודה העיקרית הטובעת את חותמה על כל דבר והנותנת דמות וצורה לכול.

(עיטורי תורה)

שחרור מלא

"שש שנים יעבוד ובשביעית יצא לחופשי חנם" (שמות כא, ב). "שש שנים" – רמז לשית אלפי שנים דהווי עלמא; "יעבוד" – במשך זמן זה, היינו בעולם הזה דווקא, אפשר לעסוק בעבודת ה'.

לב של חב"ד

ליוו אישי והדרכה למבקרים
באולה הרבי ובמרכז חב"ד
העולמי 770 בני ירוק

ברוכים הבאים

לפרטים והרשמה כנסו לאתר חב"ד ישראל
או שלחו הודעה לוחאפ: 051-5415770

ש"ק ספר טהרה... ספר שופטים... בשורת ש"ד

א' ה' יסודי התורה פרק א

ב' פרק ב

ג' פרק ג

ד' פרק ד

ה' פרק ה

ו' פרק ו

פרק אחד ליום

ש"ק ה' תלמוד תורה פרק ה' ז'

א' ה' עבודת נוסבים פרק א' ג'

ב' פרק ב'

ג' פרק ג'

ד' פרק ד'

ה' ה' תשובה פרק א' ג'

ו' פרק ו'

ג' פרקים ליום

לשיעורים ולפרטים נוספים: chabadisrael.co.il/rambam

כ"ז שבט - ג' אדר

גאולפדיה
מנחם ברוד

להפוך את שקר העולם

שקר. העולם הזה נקרא 'עלמא דשקרא' [עולם השקר], ותכלית עבודת האדם להפוך את שקר העולם לקדושה וכך להביא את הגאולה. זה גם עניינו של המשכן - להפוך את ה'שקר' ל'קרש', וממנו ליצור את קרשי המשכן. זאת עושים עליידי שמשמששים באותן שיטות הנהוגות בעולם השקר, אבל להפך.

בעולם השקר יש מוסכמות שאינן בהכרח הגיוניות אבל הן נתפסות כהנחות יסוד קבועות ואיש לא יפר אותן. לעומת זה, בענייני תורה ומצוות פתאום שואלים שאלות. תורת החסידות מלמדת שצריך להחיל על התורה והמצוות את התפיסה שאלה דברים בסיסיים, שאין שואלים עליהם שאלות.

למשל, כשאדם מתקשר לבית חברו בעניין חשוב ואומרים לו שהחבר נח, ברור

לו שאי אפשר להפריע, אבל אם עונים לו שהוא לומד עכשיו תורה, יבקש להפריע 'רק לרגע'. למה? כי מוסכמות העולם קבעו ששעות השינה והמנוחה קודש הן. יהודי נדרש להפוך את המציאות, ולקבוע ששעות התורה והתפילה הן הקדושות ואסור להפריע בהן. וכפי שאמר הרבי מליובאוויטש לחסיד: בשעת הלימוד עליך לנהוג כאילו שבת עכשיו והטלפון מוקצה.

לא די לשלול את השקר, אלא אנו נדרשים להפוך אותו עצמו לקדושה. זה מה שיקרה בגאולה - עולם השקר עצמו יגלה את האמת האלוקית שבו. החושך עצמו יאיר. הנחש הקדמוני, שורש כל החטאים, יהפוך להיות 'שקש גדול', כמו שהיה בתחילת הבריאה ולמעלה מזה. וה'גולה' עצמה תהפוך ל'גאולה' כאשר 'אלופו של עולם' יאיר בה.

מפיצים באהבה

מאיר טייב

בן 66, תושב אשדוד

בעל עסק לציד משרדי, מחלק את 'שיחת השבוע' בבית הכנסת בשכונתו

אני קורא את 'שיחת השבוע' כבר הרבה מאוד שנים, ולפי דעתי הוא עלון השבת הטוב ביותר. אבל בשכונה שלנו, שכונה יז, לא תמיד הצלחתי למצוא אותו. בכל פעם שהייתי מוצא אותו, הייתי מאושר ממש.

לפני כשמונה-תשעה חודשים החלטתי שבמקום לחפש ולקוות שמישהו יביא, אתחיל להזמין בעצמי את העלון ואחלק אותו בבית הכנסת שלנו, 'שאר ישוב' שמו, שהוא הגדול בשכונה.

התחלתי להזמין כמות קטנה, כדי לראות איך הולך, ועכשיו המצב הוא שמייד כשאני מביא את הגיליונות, הם נחטפים ולא נשאר אחד. צריך לראות איך להגדיל את הכמות. אני שמח שיש לי הזכות לחלק את העלון המשובח הזה.

קל ופשוט לקרוא ולהפיץ את 'שיחת השבוע'

סרקו לקריאת העלון או חפשו 'שיחת השבוע לקריאה'. בעלות סמלית תוכלו להזמין מארז עלונים מודפס להפצה, לאיסוף דרך בית חב"ד המקומי. אתר 'חב"ד ישראל' / זיכוי הרבים > 'עלון שיחת השבוע להפצה'.

א.י. כיסויים מתכירה תעשייתית

מומחים לברזנטים - הפיתרון המושלם

הנחה של 10% למתקשר דרך שיחת השבוע

סגירת מרפסות ופרגולות

גם יפה וגם מונע כניסת יונים, חתולים, אבק וכו'

סוכני
זרועות
•
רשתות
הצללה
למוסדות
ולפרטיים
כולל התקנה

ייעוץ ראשוני חינם

צרו קשר ואנו נספק לכם פתרונות יצירתיים

איתן 050-7648361 • אור 050-3310400

מבצע

משכנתא לא ממחזרים עד שמבינים כמה כסף הולך לפח

מנקים ריביות מיותרות
מקטינים החזרים חודשיים

ממחזרים משכנתא

עם יוסף מנחם משכנתאות

רק ב- 3,900

וחוסכים עשרות עד מאות אלפים

מבצע
לזמן
מוגבל!

יוסף מנחם 41 שנות ניסיון כבנקאי בכיר לשעבר
מומחה שמדבר את השפה הבנקאית עבורכם

מנקים החזרים מיותרים
חיינו עכשיו לשיחת ייעוץ ללא עלות:
054-8662-942
הזדרוז לממש! המבצע בתוקף לזמן מוגבל!

www.a-menachem.co.il

המחירים לא כוללים מע"מ

מעשה שהיה

מנדי שייקביץ

עשרים הריאל נהפכו לארבעים

המבטים החשודים שנעצו בגבו של סאלם היו כמדקרות חרב בליבו. מי האמין שהחבר והשותף הנאמן יגנוב מרעהו לאור יום!

סעדיה וסאלם היו ידידים בלב ובנפש. חברותם הייתה חזקה ואמיצה, כזאת שהבריות נהגו לומר עליה שאין דבר בעולם שיוכל לערערה.

בכל בוקר העמיסו השניים את סחורתם על חמורים ויצאו למסעותיהם בכפרי תימן. המסחר עלה יפה, והפרנסה הייתה מצויה בידם.

יום אחד אמר סעדיה לחברו: "היום עליי למחר. זה יום השנה לאבי, ואיני רוצה לאחר לבית הכנסת". סאלם נפרד ממנו לשלום, וסעדיה מיהר לבית הכנסת, והספיק להתפלל ערבית ולומר קדיש. כשיצא הבחין בסאלם מתקרב ובא לעברו.

זמן מה קודם לכן גילה סעדיה שארנקו איננו עימו. "אולי מצאת את הארנק שלי?", שאל את סאלם.

"לכן באתי. כנראה מרוב חיפזון נפל ארנקך. טוב שמצאתי אותו אני", אמר סאלם.

אלא שכאשר פתח סעדיה את הארנק, נחרד. "היו כאן ארבעים ריאל וכעת יש רק עשרים!". סאלם ניסה להרגיע: "אולי טעית בספירה?". אך סעדיה עמד על שלו.

"לא פתחתי את הארנק ובוודאי לא לקחתי פרוטה מכספך", הצטדק סאלם.

בינתיים התקבצו סביבם אנשים והחלו התלחששויות: האם סאלם הישר גנב מחברו הטוב? סאלם חש במבטים החשדניים, והדבר הכאיב לו מאוד.

"אני מודה", הדהים לפתע סאלם את חברו ואת העומדים סביבם. "נפילתי בפח. היצר הרע הסית אותי לקחת טובת הנאה שכר טרחה על מציאת הארנק. לא חשבתי שתשים לב". הוא הוציא מכיסו עשרים ריאל והגישם לסעדיה. "אנא סלח לי".

סעדיה קיבל את הכסף והצהיר שהוא מוחל לו בלב שלם.

בעיניו של סאלם נקוו דמעות והוא מיהר לביתו. כמעט לא יכול היה לדבר. מתייפח סיפר לאשתו את המעשה שאירע.

"ברור שלא נגעתי בכסף שאינו שלי", אמר בכאב, "אך אילו הייתי מכחיש, היו חושבים שאני הגנב ולא מי שבסך הכול קיים מצוות השבת אבידה".

"וכי בעבור מצוות השבת אבידה עליך להוסיף כסף משלך?", תהתה האישה.

יהודים בתימן. "הדיינים הקשיבו ולא ידעו כיצד לפסוק"

סעדיה התחנן: "אנא, זה שורף את בשרי ונשמת".
אך סאלם הגיב: "לא דאגת לשריפת נשמת
כאשר חשדת בי, וקיבלת את הכסף לעיני כל קהל הצופים!"

"המשל אומר שמצוות אינן נקנות בקלות כמו שמפצחים אגוזים", השיב סאלם. "מצווה אמיתית צריכה לעלות במאמץ, בכסף. אינני הגנב, ואולם ההשגחה העליונה זימנה לידי לקיים מצוות השבת אבידה, וקיימתי אותה במלואה".

ליבו של סאלם דאב על חברו שחשד בו, ועל שמו הישר והטוב שהתהפך. בצערו החליט שלא לדבר עוד עם חברו.

חלפו כמה שעות ופתאום הופיע סעדיה בפתח הבית. "מדוע אינך מתנהג איתי כמו אח?", שאל. "למה נתת לי כסף שאינו מגיע לי?!"

"הלוא אתה דרשת מידי את הכסף!", הגיב סאלם.

"חלילה! רק אמרתי את האמת, שהיה חסר כסף בארנק", השיב סעדיה.

"אז מי לקח את הכסף החסר?", שאל סאלם.

סעדיה השיב ביובש: "מי לקח? אני הטיפש בעצמי. נזכרתי שבצהריים שילמתי ליחיא עשרים ריאל ושכחתי. בבית נזכרתי ומיהרתי אליך לבקש סליחה ולהשיב את הכסף".

אלא שסאלם סירב לקבל את הכסף. "ברגע שמסרתי לך את הכסף – הפקרתי אותו". סעדיה התחנן: "אנא, זה שורף את בשרי ונשמת". אך סאלם הגיב: "לא דאגת לשריפת נשמת כאשר חשדת בי, וקיבלת את הכסף לעיני כל קהל הצופים!".

סעדיה התעקש: "אני מוכן להכריז על פשעי לפני כל הקהל". ואולם סאלם הגיב וטען שהקהל לא יאמין לדברים ויחשוד שהוא עושה זאת מתוך חברות בלבד. "אני רק רוצה שתעזוב את ביתי. עשה בכספי כרצונך".

למוחרת בבוקר הופיע שליח בית הדין בביתו של סאלם ובידו זימון לדין תורה, לבקשת סעדיה. השמועה על דין התורה החריג פשטה במהירות, והמקום התמלא בעלי מלאכה שסגרו את עסקיהם ובאו לראות כיצד יפסקו הדיינים.

סעדיה טען שהוא מוכן לשלם כל קנס שיושת עליו, אך סאלם השיב שהתגלגלה לידו מצוות השבת אבידה, ולא ימכור אותה. ועוד, סעדיה היה צריך לזכור שהמלבין פני חברו ברבים כאילו שופך דמים.

הדיינים הקשיבו ולא ידעו כיצד לפסוק. לאחר שלוש שעות של התייעצות יצא אב בית הדין והציג את ההחלטה:

"רואים אנו ששניכם אנשי אמת, שונאי בצע. הלוואי ירבו כמותכם בישראל", פתח ואמר. "ואולם ריב ומחלוקת סופם מדנים ושנאה. אנו מציעים שבכסף ייעשה מעשה טוב – אתה, סאלם, תוותר על כספך, סעדיה יוסיף עוד עשרים ריאל, ובסכום המכובד הזה תכניסו חתן וכלה עניים לחופה".

השניים קיבלו את הפסק. קהל השומעים הריע לדיינים, והמעשה נהפך לשיחת היום.

(על פי 'בסערות תימן')

השנה זוכים לחיים
בזכות הצלת חיים
של תינוק!

אפרת

אגודה למתן יעוץ וסיוע לנשים הרות במצוקה (ע"ר)

מוקד תרומות: 3042* www.efrat.org.il

מי
יחיה
בזכותך!

אסיקום

טכנולוגיית מים מתקדמת

היום שלי מתחיל ב... כוס מים!

לפני שאתם רצים לעוד כוס קפה כדי להתעורר, פשוט תשתו מים. שתייה מספקת היא המפתח לעירנות טבעית, חיוניות וריכוז לאורך כל היום. התקדמו לנועם 2 עם טכנולוגיית שבת למהדרין, ותיהנו משפע מים חמים וקרים. יותר מים. יותר בריאות. יותר נועם.

מוקד הזמנות:
077-230-4757

נעם
מבית אסיקום שבת

מכון
מחקרי
מזון
מזון
מזון

מכון
מחקרי
מזון
מזון
מזון

צמח
מפעל בן חילה לטכנולוגיה

עם הרב אליהו סגל מנהל בית חב"ד 770,
שכונות קדמת ראשון – נעורים, ראשון לציון

רציתי לשאול

**האם עבודת ה' מחייבת
סגפנות והינזרות ממנעמי
העולם הזה?**

יש להבחין בין סיגופים ועינוי הגוף לבין שקיעה בתענוגות העולם. בעבר הייתה רווחת התפיסה שכדי להתקרב אל הקב"ה, ובפרט אחרי שהאדם נכשל בדברים שאינם רצויים, נדרש להחליש את הגוף על ידי תעניות וסיגופים. הבעל שם טוב לימד שאין לשבור את הגוף, אלא לעבוד את ה' עם הגוף ועל ידי הגוף.

תלמידו וממלא מקומו, המגיד ממזריטש, הורה לבנו, רבי אברהם 'המלאך', להיזהר בבריאות גופו, והסביר, שכאשר נוצר נקב קטן בגוף, נגרם נקב גדול בנשמה. הרבי מליובאוויטש מדגיש שבדורותינו חשוב עוד יותר להקפיד על שמירת הבריאות ולהימנע מעינוי הגוף,

צביעת מזון ומשקה בשבת

שכתבו שכאשר מוסיפים תרכיז למים נכון להקדים את החומר הצובע ואחר-כך למזוג את המים, אך המנהג הרווח להקל בכל אופן.

היתר זה אינו מוגבל לשעת האכילה או השתייה דווקא, ואפשר לעשות זאת גם קודם לכן, ובלבד שהפעולה נעשית לצורך האכילה או השתייה במהלך השבת. ואולם אם אין בה צורך לשבת – יש בכך חשש איסור הכנה משבת לחול.

יש להדגיש: כל ההיתר נאמר רק כאשר הצביעה נעשית כחלק מהכנת המאכל או המשקה לאכילה. אם הצביעה נעשית לשם צביעה בלבד, הרי זה איסור גמור. כאשר הצביעה נעשית לצורך האכילה וגם מתוך כוונה לייפות את המאכל – יש בזה מחלוקת הפוסקים, ונכון להחמיר. ואם מטרתה לנוי בלבד, כדי להרשים או לייפות – הדבר אסור לכל הדעות.

מקורות: רמב"ם הל' שבת פ"ט ה"ג. תשו"ע סי' שכ ט"ז. שו"ע אדה"ז שם סכ"ו ואילך. פרי מגדים א"א שם סקכ"ה. שער הציון סי' שיש סקס"ה. שו"ת רב פעלים ח"ג חא"ח סי' נא. שו"ת שבט הלוי ח"ט סי' עא. שו"ת יביע אומר ח"ב חא"ח סי' כ. ח"ו חא"ח סי' מח. שבת כהלכה פ"כ ס"א ואילך ובביאורים אות א. וש"נ.

הלכה למעשה

הרב מנחם ובהה
ראש בית ההוראה 'תורה שלמה' י"ם

**שאלה: האם מותר
להוסיף בשבת תבלינים
או תרכיזים הצובעים את
המזון או המשקה?**

תשובה: אחת מל"ט המלאכות האסורות בשבת היא 'הצובע'. מהותה של מלאכה זו היא תוספת יופי בדבר הנצבע. איסור צובע אינו חל על מאכלים ומשקאות. טעם הדבר מבואר בפוסקים בכמה אופנים: יש שכתבו שאין זו דרך צביעה כלל, ויש שביארו שצביעה אינה נחשבת חלק ממלאכת הכנת האוכל, ולכן שינוי המראה החיצוני של מאכל או משקה אינו בגדר מלאכת צובע.

לפיכך נפסק שמותר לטבול מאכל בדבר הצובע אותו; להוסיף תבלינים למאכל אף שהם משנים את צבעו; להוסיף תרכיז או תמצית למשקה; וכמור כן לערבב משקאות בצבעים שונים. יש

עוזי קפלון

תקציר: החרים הקטנטנים בשקיות נכנסו לפעולה! הנסיקה נבלמה והשקית הגדולה עם השקדים המסכנים שבה ונחתה על ראשו של סעיד...

סעיד מצליח להפעיל הגיון

מיד לתשובה הפשוטה שהילד, ככל הנראה, לא טעם באמת מן המים שבבקבוק הנ"ל, כי אם שפך אותם הישר על המדרכה שמפתחת. ואם אכן כך – מבין פתאום סעיד, תוך מצוי מאמץ עד תום של כל ההגיון שבקדקודו – הרי שהילד היהודי עצום העיניים הישן כעת על הגג, איננו ישן באמת כלל וכלל, אלא רק עושה עצמו ישר!...

'ואולי הוא לא יצליח לעבר בשלום את כל שרשרת ההוכחות הקלו עד לתחנה הסופית?', חלפה בלבי תקנה תחנה. אה הפניה החדה שסעיד פנה פתאום לעברי וקול צעדי הפכדים המתקדבים במהירות הבהירו לי הבהרה היטב שגלגלי השנים החלודים במוחו של סעיד עבדו משום מה הפעם בעיילות. בעיניים עצומות צפיתי לנורא מכל. זה גם היה הרגע שבו חדרה למוחי ההפרה פי הפוננות של צ'יקו ליד על הגג הסמוך לא שוה כלום, אם סעיד יחליט לעשות לי משהו נורא מיד, כאן ועכשיו...

'זה היה מטרף לחלוטין לצאת למבצע הזה לבד, בלי משטרה בשטח ובלי מבגרים', יסרתי את עצמי, אבל לא היה זמן למחשבות. 'הנה זה בא!', התפוצצתי כלי באימה, כשחשתי את נשימתו של סעיד המתכוופר אלי. האם הוא חמוש?

***

הוא רק נגע בכתפי. 'קום!', 'העיר' אותי בקול רגיל. ואני נעמדתי מולו בברכים פושלות, כלי רועד! "קר לך, אה?", סנן לעברי סעיד בחייה מצושה, ועיניו בולשות את פני, מנסות לגלות משהו... 'אז הוא לא לגמרי בטוח במסקנה שלו!', חלפה ההבנה בראשי. ככה זה תמיד: 'על ראש הגג בוער הכובע... אם כן, המשימה שלי היא לשכנע אותו בכל מחיר שידי לא יהיה במעל'.

"תגיד!", הוא פנה אלי תוך שהוא מנסה בכוח לכלא את זעמו. "מי עשה את החרים בשקיות?"

"איזה חרים?", התממתי.

"אל תעשה את עצמך!", התרמתי. "אתה יודע בדיוק על איזה חרים אני מדבר!"

המשך יבוא

אזנו והחל לסובבה, אחת הנה ואחת הנה ו... הוא עלה על הבעיה! קול של 'פסססס...' נשמע בברור, פורץ מתוך החר שבקלון והוא החל להתפוצץ...

גם אני התפוצצתי על מקומי. מפני שפתאום תפסתי מה בדיוק עובר לסעיד בראש בשניות אלה, כשם ששמעתי את הלמות לבי הדופק בפראות. 'כלתי כמעט 'לשמע' את האיש שלידי על הגג שואל את עצמו, מי בדיוק חורר את החרים בשקיות... ועונה לעצמו שזה הוא – הילד היהודי שישן לו עכשו פה על הגג. ואז הוא בטח שב ושואל את עצמו, מדוע שהילד היהודי יחרר חרים בשקיות המיעדות להפרחה של שקדים ודברי שלום; והוא מגיע למסקנה שהילד היהודי איננו משכנע משום מה שאלה שקדי שלום, ולמעשה הוא כנראה חושד – או יודע – שמדבר בשקדים שאינם יפים כלל לבריאות... מחמת שטבולים הם במים שבבקבוק הירק. ואז הוא שב ומקשה על עצמו: אם כן, כיצד יתכן שהילד היהודי הסכים לשמות מן הבקבוק הירק; והוא מגיע

פרשה מי יודע

לעזר מתוך בחירה

שאלה: בתורה נאמר: "אם כסף תלוה את עמי". למה התורה משתמשת במלה 'אם', והלא זו חובה?

תשובה: 'אור החיים' הקדוש מסביר שיש לקרוא זאת כך: "אם כסף" – אם יש לך כסף מותר, מטרתו ש"תלוה את עמי", שתתמוך בנזקק ותלוה לו.

המהר"ל מפראג אומר שמטרת הנסוח הזה למנוע מאתנו הרגשה שאנחנו מלוים לזולת רק מפני שהתורה מחייבת אותנו. הבורא רוצה שנגיש שבחנונו בכך, מתוך רצון אמתי לעזר לנזקק. לכן נאמר "אם כסף תלוה" – אם תחליט ותרוצה להלוות.

שאלה: בהמה שנטרפה בשדה ואסור לאכל אותה, יש לתת את הבשר לפלב – 'לפלב תשלכנו אותו'. מדוע לפלב?

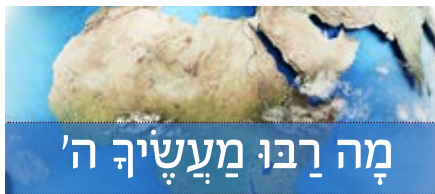
תשובה: אפן עזרא מדגיש את הנקודת של המלה: לא כתוב 'לכלב' (כל כלב שהוא), אלא 'לפלב', הכלב המכר. זה כלב השמירה שעוזר לאדם לשמור על הצאן והבקר, ולכן מגיע לו לקבל פרס.

'דעת זקנים' מוסיף: כאשר חית טרף באה לתקוף את העדר, הכלב לא פחד. הוא סכן את עצמו ונסה להכריח את הטורף. התורה מלמדת אותנו שאסור להיות כפויי טובה; הכלב השתדל להגן? מגיע לו לקבל את חלקו בבשר.

שאלה: התורה אומרת ש'אמה עבריה' "לא תצא פצאת העבדים". מה ההבדל בינה לעבדים אחרים?

תשובה: 'אור החיים' מסביר שאם האדון נפטר, עבד רגיל עובר בירשה ליורשים. אבל אמה עבריה אינה עוברת בירשה, אלא יוצאת מיד לחפשי. ה'דמשק אליעזר' מוירניץ אומר שעם ישראל בגלות דומה ל'אמה עבריה'. כשהגאלה תגיע, נגאל לא מתוך סכל או פצעים, אלא מתוך שמחה גדולה.

מה רבו מעשיה' ה'

חפושית הזבל

כשִׁמְבֹקְשִׁים מֵאֲתָנוּ לַפְנוֹת אֶת הַזָּבֶל מֵהַבִּית, אֲנַחְנוּ בְּדֶרֶךְ כָּלל אוֹטָמִים אֶת הָאֵף וּמִמְהָרִים לְהַפְטֹר מֵהַמְטָלָה; אֲבָל יֵשׁ מִי שֶׁעֲבוֹרָם הַזָּבֶל הוּא אוֹצֵר.

הַכִּירוּ אֶת חֲפוּשִׁית הַזָּבֶל – אֶחָד הַחֲרָקִים הַמְפְּלָאִים בְּטִבְעוֹ. גִּלְלִים שֶׁל בַּעֲלֵי־חַיִּים הֵם מְזוֹנָה שֶׁל חֲפוּשִׁית. כִּשְׂהִיא מוֹצֵאת אֶת הַזָּבֶל, הִיא מְכַדֶּרֶת אוֹתוֹ לְכֶדוֹר עֵגֶל, וּמְגַלְגֶּלֶת אוֹתוֹ לְמָקוֹם בְּטוֹחַ. אִם זֶה נִרְאָה לָכֶם כְּמוֹ 'כֶּדוֹר שׁוֹקוֹלָד' – אַתֶּם לֹא טוֹעִים, כִּי בְּעֹבוֹר חֲפוּשִׁית הַזָּבֶל זֶה כְּנִרְאָה טָעִים מִמֶּשׁ...

חֲפוּשִׁית הַזָּבֶל הִיא הַחֲרָק הַחֲזָק בְּיוֹתֵר עַל פְּנֵי כֶּדוֹר הָאֶרֶץ. הִיא יְכוּלָה לְדַחֵף מִשְׁקָל הַכֶּבֶד מִמֶּנָּה פִּי 1141: זֶה כְּמוֹ אָדָם שֶׁיִּדְחֹף שֶׁשָּׂה אוֹטוֹבּוֹסִים!

אֵף שֶׁהִיא כְּבֵדָה כְּמוֹ 'מִשְׁאֵית זָבֶל' קִטְנָה, חֲפוּשִׁית יוֹדַעַת לַרְחֹף בְּקִלְיוֹת. תַּחַת הַשְּׂרִיּוֹן הַקָּשִׁיחַ שֶׁלָּה מְסַתֶּמֶר זֹוג כְּנָפִים. קוֹל הַרְפָּרוֹף שֶׁל הַכְּנָפִים מְזַכֵּיר רֵעַשׁ שֶׁל מַסּוֹק. בְּלִילָה חֲפוּשִׁית יוֹדַעַת לָאֵן לָטוֹס עַל־פִּי הַכּוֹכָבִים.

יֵשׁ לָהּ חוֹשׁ רִיחַ מְפֹלָא, אֵף־עַל־פִּי שְׁאִין לָהּ אֵף. לְמַחֲשִׁים שֶׁלָּה יֵשׁ מִין 'מְנִיפּוֹת' בְּקָצָה, וְהֵן מְזַהֲחוֹת רִיחַ שֶׁל זָבֶל מְקִילוֹמְטָרִים.

חוּץ מִהַשְּׂמוּשׁ בְּזָבֶל לְמִזוֹן, כֶּדוֹרֵי הַזָּבֶל מְשִׁמְשִׁים לְחֲפוּשִׁית גַּם כִּי...חֲדָר תִּינוּקוֹת. בְּעֶזְרַת הַרְגָּלִים הַחֲזָקוֹת שֶׁלָּה חֲפוּשִׁית יוֹצֶרֶת כְּכֶדוֹר הַזָּבֶל גְּמוּחָה קִטְנָה. הִיא מְטִילָה בְּתוֹכָהּ בִּיצָה אַחַת, וְאֵז אוֹטָמֶת אֶת הַפֶּתַח בְּזִהֲרִירוֹת, עַל־יְדֵי עוֹד קָצַת זָבֶל, וְיוֹצֶרֶת 'דֶּלֶת'.

כִּשְׂהַזְחֵל הַקָּטָן נוֹלֵד בְּתוֹךְ הַכֶּדוֹר, הוּא מְגַלָּה שֶׁהוּא נִמְצָא בְּתוֹךְ חֲדָר שְׁעָשׂוֹי כָּלוּ מֵאֲכָל! הוּא פְּשׁוּט אוֹכֵל אֶת הַכֶּדוֹר מִבְּפָנָיִם, עַד שֶׁהוּא נִהְפֵּךְ לְחֲפוּשִׁית חֲזָקָה בְּעֶצְמוֹ וְיוֹצֵא הַחוּצָה.

מאת: דניאל גורדון
איור: מרדכי אייזנשטט

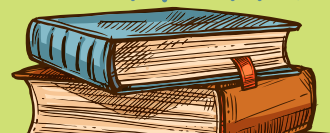

תקציר: לקראת בניסת השבת, הפועלים היהודים פוסקים מפלאכתם. סטפנוס ההמוס פאם על מנהל העבודה שאם פועליו לא יסימו את המלאכה, ישלם על כך ביקר

"שִׁכְחֵתִי לְהַבִּיא אֶת הַכֶּסֶף לְמִשְׁלּוֹחַ מִנּוֹת לְמוֹרָה", אָמְרָה חַגִּית. "מִי יְכוּלָה לְהַלּוֹת לִי חֲמִשָּׁה שְׁקָלִים?". אִם יֵשׁ לָהּ חֲמִשָּׁה שְׁקָלִים מִיִּתְרִים, אֶת יְכוּלָה לָמֵס עֲכָשׁוּ מִצּוֹה גְּדוּלָה – מִצּוֹת הַלּוֹאָה.

הלכה בשבוע

חיים יהודיים

מנחם כהן

בקתה מעץ, פסנתר כנף, שקט מוחלט

תעודת זהות: אחיה אשר כהן (39), תושב קריית משה, ירושלים. פסנתרן ומלחין, דור רביעי למוזיקאים. בוגר האקדמיה למוזיקה ומחול, מלמד באקדמיה ובבית ספר גבוה למשחק. מלווה אמנים גדולים, ויצירותיו שולבו בפסקול של במאי בין-לאומי.

שורשים: המוזיקה במשפחתו היא חלק בלתי נפרד מההווה בבית. סבתא ניגנה במנדולינה. סבא ניגן במלחמת העולם השנייה בתזמורת הצבא הצרפתי. אבי וסבי היו בלהקות צבאיות בעולם. אני המשכתי את השרשרת בארץ.

ילדות: גדלתי בירושלים. מגיל צעיר אהבתי לשיר, לתופף, להקשיב לניגונים. ההורים הביאו לי מורים למוזיקה, אבל לא אהבתי להתאמן. יום אחד אמר אבא: "אני אלמד אותך". זה היה רגע מיוחד בעבורי. פתאום משהו בי נפתח. חודשיים לפני ברהמטצוה הרגשתי שהשמיים נפתחים מעליי. הבנתי שאני אוהב מוזיקה, מחובר אליה, שייך אליה.

חזרה: אבי חזר בתשובה בקראון-הייטס בניו יורק בשנות השבעים המאוחרות. הוא ניגן וחי עם הגיטריסט המפורסם יוסי פיאמנטה ועם אחיו אבי ע"ה. יוסי משך את אבא לעולם התורה והמצוות. שנים אחר-כך, כשכבר הייתי מוזיקאי פעיל, יוסי בא לארץ והתחלתי לנגן איתו. זה היה מפגש של עולמות. היה לנו חיבור מיוחד שנע בין חסידות למוזיקה.

יוסף ניגון: כשיוסי נפטר, יום אחרי ההלוויה שלו הלחנתי את 'יוסף ניגון', שהוקדש לזכרו. הלחן יצא ממני כמו בכי. כיום הוא מושר במקומות רבים. הזמר יעקב שוואקי הכניס אותו לאלבומו. זה היה רגע מכונן בקריירה המוזיקלית שלי, שבו הבנתי שמלבד שליחות הנגינה שלי, אני יוצר, ועליי לנצל את הכוחות שקיבלתי מהקב"ה.

פסנתרן, מלחין, אחד היוצרים המסקרנים שצמחו בעולם הדתי-חרדי. המוזיקה שלו כבר מצאה את דרכה לפסקול של במאי בין-לאומי, והוא עצמו מלווה את גדולי האמנים בארץ ובעולם

אחיה ופריד. כימיה שמעבר למילים (צילום: חיים טויטו)

הבנאי ספייק לי מתרגש מהנגינה של אחיה (צילום: Banff center)

מרגיש איתם משפחה. יש ביני לבין פריד כימיה שמעבר למילים. השבוע אנחנו טסים למוסקווה, לסיום הרמב"ם, ואני מודה לה' על הזכות שנפלה בחלקי.

ניגון: כשאני מנגן ניגון חסידי, אני כולי שם. ניגון חסידי זה משהו אחר, עולם אחר, שונה לגמרי מכל עולם המוזיקה הרגילה. כשאני מעבד ניגון ישן, זו משימה רבת אחריות. להביע את הניגון, זה העיקר. שאנשים יבינו וירגישו אותו. אני מציג את הניגון בדרך הנקייה ביותר, ורק אחרי שהוא עומד לעצמו אני נותן לעצמי יותר חופש. זה משתנה מניגון לניגון, אבל תמיד מתחיל מההבנה הפנימית של המנגינה.

אדר: חודש אדר בעבורי הוא חג פרטי. זה היה החודש שבו הכרתי את רעייתי. חודש אדר מוציא מאיתנו החוצה את השמחה הפנימית. כדאי שננסה ליישם זאת גם לאורך השנה, ונזכור שיש בלב כולנו שמחה פנימית, והיא רק צריכה להתגלות!

פריצה: אחרי שסיימתי בהצטיינות את הלימודים באקדמיה, שלחו אותי לקנדה, לחודש במרכז בין-לאומי ליוצרים. מקום חלומי: בקתה מעץ, פסנתר כנף, שקט מוחלט. הם נתנו לי כל מה שאני צריך כדי להגשים את החלומות המוזיקליים שלי. ערב אחד ביקשו שאנגן באולם פנימי. ניגנתי את 'אשא עיני אל ההרים'. לא ידעתי מי נמצא באולם. אחרי הנגינה ניגש אליי במאי בין-לאומי, ושאל: "זה שלך?". אמרתי שכן. הוא ביקש להשתמש בזה בסרט שלו. אפילו כתב מילים באנגלית שמחקות את המקור. זה היה רגע שבו הבנתי שאני יכול לקחת את המוזיקה שלי רחוק יותר ממה שדמיינתי.

כימיה: כמעט עשרים שנה אני מנגן עם אברהם פריד ואמנים גדולים נוספים. אני

זרדין מקדימין

אינדוקציה בפסח? סיליפלוס מכסה אותך

כיסויי שחור מהפכני ואיכותי, לבישול בכיריים אינדוקציה בפסח!

מחזורת בכשרות מהדרת

לחשיך בנקודות מכירה בפרסה ארצית ובמחנות המובחרות

054-646-4386 • 03-6577410

וברכישה מקוונת באתר SILIPLUS.CO.IL

SILIPLUS סיליפלוס

הכי בטוח.

קולקטיב בריאות גפן בסד

צריך לעשות הכל שיהיה בסדר

גפן בסד

ביטוח פנימיים למזרח הרחוק

תרופות מחוץ לסל

תהיו קולקטיבים תהיו בריאים 077-444-7777